

Meningokoki grupy B

Na tej stronie można znaleźć krótkie podsumowanie informacji o zapobieganiu chorobie i szczepionce, która jest dostępna. Łącza do bardziej szczegółowych informacji można znaleźć u dołu strony.

Czym jest meningokokowe zapalenie opon mózgowych?

Meningokokowe zapalenie opon mózgowych to ciężka choroba wywołwana przez bakterię *Neisseria meningitidis*. Zakażenie tą bakterią może doprowadzić do meningokokowego zapalenia opon mózgowych (błon otaczających mózg) i sepsy (zatrucia krwi).

Istnieją różne grupy bakterii *Neisseria meningitidis*, które mogą spowodować meningokokowe zapalenie opon mózgowych. Przed wprowadzeniem szczepionki przeciwko meningokokom grupy C (MenC) w 2000 r. bakterie grup B i C były odpowiedzialne za większość przypadków meningokokowego zapalenia opon mózgowych w Irlandii. Dzięki szczepionce przeciwko meningokokom grupy C liczba przypadków meningokokowego zapalenia opon mózgowych wywołanego przez bakterie grupy C drastycznie spadła. Obecnie w większości przypadków przyczyną choroby są bakterie grupy B.

Jak można zarazić się meningokokowym zapaleniem opon mózgowych?

Meningokoki mogą bytować w tylnej ścianie gardła lub w nosie. Większość osób, u których występują te bakterie (nosicieli), czuje się dobrze, ale może przekazywać patogeny na innych, kaszląc, kichając lub przez pocałunek. Bliski kontakt z nosicielem może czasem doprowadzić do zakażenia. Do zakażenia potrzebny jest długotrwały kontakt osobisty, ponieważ bakterie nie mogą przetrwać zbyt długo poza organizmem.

Meningokokowe zapalenie opon mózgowych może wystąpić w każdym wieku, jednak najczęściej występuje u dzieci poniżej 5. roku życia. Najbardziej zagrożone są niemowlęta poniżej pierwszego roku życia. Występuje również często u nastolatków w wieku 15–19 lat. W Irlandii ryzyko zakażenia jest najwyższe zimą i wczesną wiosną.

Jakie są objawy meningokokowego zapalenia opon mózgowych?

Rozwój meningokokowego zapalenia opon mózgowych może być bardzo szybki. Choroba objawia się między innymi: gorączką, zesztywnieniem karku, bólem głowy, bólem stawów oraz wysypką. Jeśli sądzisz, że Twoje dziecko ma objawy meningokokowego zapalenia opon mózgowych, natychmiast zasięgnij porady lekarza ogólnego lub zgłoś się do najbliższego pediatrycznego szpitalnego oddziału ratunkowego. W niektórych przypadkach szybka reakcja może uratować życie.

Meningokokowe zapalenie opon mózgowych to bardzo ciężka, zagrażająca życiu choroba.

Spośród chorych na meningokokowe zapalenie opon mózgowych:

- 1 na 20 pacjentów umrze
- 1 na 10 pacjentów przeżyje, ale wystąpią u niego ciężkie powikłania, np. głuchota, uszkodzenie mózgu lub utrata palców u rąk lub stóp, dłoni lub stóp bądź rąk lub nóg.

Wczesne rozpoznanie umożliwia wczesne rozpoczęcie leczenia antybiotykami i zwiększa prawdopodobieństwo pełnego powrotu do zdrowia. Najważniejsze jest wczesne rozpoznanie. W związku z tym w razie podejrzenia meningokokowego zapalenia opon mózgowych lub sepsy należy natychmiast skonsultować się z lekarzem.

Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej <http://www.meningitis.org/ireland>

Kto powinien przyjąć szczepionkę przeciwko meningokokom grupy B (MenB)?

Meningokokowemu zapaleniu opon mózgowych można zapobiec, przyjmując szczepionkę.

Wszystkie dzieci urodzone po 1 października 2016 r. otrzymają szczepionkę [MenB vaccine](#) w 2. i 4. miesiącu życia oraz dawkę przypominającą po ukończeniu 12. miesiąca życia.

Dlaczego szczepionka przeciwko meningokokom grupy B (MenB) wprowadzana jest do kalendarza szczepień obowiązkowych?

Zakażenie wywołane przez meningokoki grupy B jest najczęstsze u niemowląt poniżej 1. roku życia. Szczepionka przeciwko meningokokom grupy B jest dostępna dopiero od 2013 r. W tym roku HSE otrzymał fundusze na włączenie szczepionki przeciwko meningokokom grupy B do kalendarza szczepień obowiązkowych. Wszystkie dzieci urodzone po 1 października 2016 r. otrzymają szczepionkę MenC w 6. miesiącu życia, zamiast jak dotąd w 4., aby szczepionkę MenB można było podać w 2. i 4. miesiącu życia, kiedy dzieci wymagają ochrony przed zapaleniem opon mózgowych wywołanym przez meningokoki grupy B.

Czy szczepionka przeciwko meningokokom grupy B (MenB) chroni przed meningokokowym zapaleniem opon mózgowych wywołanym przez wszystkie szczepy?

Szczepionka MenB chroni wyłącznie przed zapaleniem opon mózgowych wywołanym przez meningokoki grupy B. Szczepionka nie chroni przed zakażeniami wywołanymi przez inne szczepy bakterii.

Szczepionka przeciwko meningokokom grupy C chroniąca przed meningokokowym zapaleniem opon mózgowych wywołanym przez te drobnoustroje podawana jest dzieciom w Irlandii od 2000 r. Od momentu wprowadzenia szczepionki pod koniec roku 2000 liczba przypadków meningokokowego zapalenia opon mózgowych wywołanego przez bakterie

grupy C drastycznie spadła. Liczba zgłoszonych przypadków spadła ze 139 w 2000 r. do tylko 6 w 2014 r., co oznacza spadek o 96%.

Bardzo ważne jest zachowanie czujności i obserwacja w kierunku objawów meningokokowego zapalenia opon mózgowych, ponieważ szczepionki nie chronią przed wszystkimi zakażeniami wywoływanymi przez wszystkie szczepy. W razie wystąpienia objawów należy pilnie skontaktować się z lekarzem.

Kto nie powinien przyjmować szczepionki przeciwko meningokokom grupy B (MenB)?

Jest mało osób, którym nie należy podawać szczepionki MenB. Szczepionki nie należy podawać dzieciom, u których wystąpiła ciężka reakcja alergiczna (anafilaksja) na wcześniejszą dawkę szczepionki lub którykolwiek ze składników szczepionki, w tym toksoid tężcowy.

Czego oczekiwać po podaniu szczepionki przeciwko meningokokom grupy B (MenB)?

Po szczepieniu niektóre dzieci mogą odczuwać dyskomfort lub może pojawić się zaczerwienienie bądź obrzęk w miejscu podania zastrzyku. Dziecko może być rozdrażnione lub gorączkować.

Spośród zaszczepionych dzieci:

- U 1 na 2 wystąpi gorączka
- U 1 na 10 wystąpi dyskomfort, zaczerwienienie lub obrzęk w miejscu podania zastrzyku lub gorączka
- U 1 na 100 może wystąpić wysoka gorączka
- Objawy ustępują zazwyczaj po 1–2 dniach.

Poważne działania niepożądane (ciężka alergia) występują bardzo rzadko.

Co zrobić, jeśli po podaniu szczepionki przeciwko meningokokom grupy B wystąpi gorączka?

Ryzyko wystąpienia gorączki jest wyższe, kiedy szczepionka MenB podawana jest jednocześnie z innymi szczepionkami na wizytach w 2. i 4. miesiącu życia. Gorączka po podaniu szczepionki MenB rośnie zwykle w ciągu pierwszych 6 godzin, a następnie spada do 24 godzin, po czym w większości przypadków ustępuje.

W celu zbitcia gorączki po szczepieniach w 2. i 4. miesiącu życia dzieciom należy podać 3 dawki paracetamolu dla niemowląt.

Pierwszą dawkę należy podać w momencie podania szczepionki lub **bezpośrednio** po szczepieniu.

Drugą dawkę należy podać po upływie 4–6 godzin od podania pierwszej dawki.
Trzecią dawkę należy podać po upływie 4–6 godzin od podania drugiej dawki.

Niemowlętom należy podać 2,5 ml (60 mg) paracetamolu w zawieszynie.

Ważne jest, aby dzieciom nie podawać paracetamolu przed szczepieniem, ponieważ uniemożliwi to lekarzowi lub pielęgniarce ustalenie, czy dziecko jest zdrowe i może zostać zaszczepione.

Paracetamol nie zapobiegnie wystąpieniu gorączki, ale pomoże ją obniżyć i skróci czas utrzymywania się podwyższonej ciepłoty ciała.

Dzieci o masie ciała poniżej 4 kg (8 lb, 8 oz) w momencie szczepienia powinny otrzymać mniejszą dawkę paracetamolu dla niemowląt. Aby obliczyć właściwą dawkę, należy poradzić się lekarza.

Paracetamol nie musi być rutynowo podawany w przypadku podania szczepionki MenB na wizycie po ukończeniu 12. miesiąca życia, ponieważ ryzyko wystąpienia u dziecka gorączki po tej szczepionce nie jest wyższe niż po podaniu innych szczepionek zgodnie z kalendarzem.

Nie zaleca się podawania ibuprofenu.

Jak działa szczepionka przeciwko meningokokom grupy B (MenB)?

Szczepionka MenB zawiera ekstrakty z meningokoków grupy B. Szczepionka działa, wywołując reakcję układu odpornościowego na bakterie, ale nie powodując choroby.

Jak skuteczna jest szczepionka przeciwko meningokokom grupy B?

Wykazano, że szczepionka MenB jest bardzo skuteczna i bezpieczna, zapewnia 88% ochronę przed meningokokami grupy B.

Gdzie można znaleźć dalsze informacje?

Dalsze informacje na temat szczepień można uzyskać od lekarza, pielęgniarki lub [local health office](#) (w lokalnym wydziale zdrowia).

Dalsze informacje można też znaleźć, korzystając z poniższych łączy:

- Pobierz broszurę „Szczepienia – przewodnik dla rodziców”, aby uzyskać więcej informacji na temat kalendarza szczepień obowiązkowych (od urodzenia do 13. miesiąca życia)
- Dla dzieci urodzonych po 1 października 2016 r.

- Pobierz broszurę „Szczepienia – przewodnik dla rodziców”, aby uzyskać więcej informacji na temat kalendarza szczepień obowiązkowych (od urodzenia do 13. miesiąca życia) – wersja angielska lub irlandzka
- Dla dzieci urodzonych przed 1 października 2016 r.
- Pobierz broszurę „Szczepienia – przewodnik dla rodziców”, aby uzyskać więcej informacji na temat kalendarza szczepień obowiązkowych (od urodzenia do 13. miesiąca życia) – wersja angielska lub irlandzka
-
- Health Protection Surveillance Centre – informacje na temat szczepień na stronie <http://www.hpsc.ie/hpsc/A-Z/VaccinePreventable/Vaccination/>
- Strona internetowa fundacji badań nad meningokokowym zapaleniem opon mózgowych www.meningitis.org/
- Strona internetowa Health Protection Surveillance Centre <http://www.hpsc.ie/hpsc/A-Z/VaccinePreventable/BacterialMeningitis/>
- Royal College of Physicians of Ireland – [wytyczne dotyczące szczepień w Irlandii](#)
- Centers for Disease Control and Prevention – epidemiologia i profilaktyka chorób, którym można zapobiegać za pomocą szczepień „The Pink Book”, wyd. 13 z 2015 r., dostępne na stronie internetowej <http://www.cdc.gov/vaccines/pubs/pinkbook/index.html>
- Centers for Disease Control and Prevention – przewodnik dla rodziców dotyczący szczepień u dzieci – dostępny na stronie internetowej <http://www.cdc.gov/vaccines/pubs/parents-guide/default.htm#pguide>

Departament Zdrowia Wielkiej Brytanii – szczepienia przeciwko chorobom zakaźnym „The Green Book” 2013 r. i późniejsze aktualizacje, dostępne na stronie internetowej <https://www.gov.uk/government/collections/immunisation-against-infectious-disease-the-green-book> [Back to top](#)